

Är du **beredd?**

Vi är skyldiga att informera dig om detta.

Öppna och läs om vilka verksamheter som hanterar farliga ämnen i ditt närområde.

**Viktigt
meddelande
till allmänheten**

Räddningstjänsten
Östra Götaland

Vi är skyldiga att informera dig om detta.

Varför har du fått den här foldern?

Flera företag i kommunen använder farliga ämnen i sin verksamhet, ämnen som kan vara skadliga för både människor och miljö. Dessa företag måste därför följa särskilda regler och lagar kring säkerhet*. Du och alla andra som bor och verkar i Norrköpings kommun ska enligt lagen få information om vilka företagen är, vilka ämnen de hanterar och vilka risker som finns. Det är också viktigt att du får veta vad du ska göra om det skulle ske en olycka – till exempel en stor brand eller ett utsläpp – på någon av de här verksamheterna. Därför har du nu fått denna informationsfolder som vi på Räddningstjänsten Östra Götaland ger ut i samarbete med de företag som hanterar de farliga ämnena.

Läs igenom informationen noga. Spara den sedan på en bra plats hemma. En del av foldern kan du klippa av och sätta upp till exempel på anslagstavlan eller kylskåpet.

I foldern hittar du information om:

- ▶ de företag i Norrköpings kommun som har verksamhet med större mängder farliga ämnen.
- ▶ vilka ämnen företagen hanterar och vad som kan hända med dessa ämnen vid en brand eller ett utsläpp.
- ▶ hur du får veta att det har skett en olycka.
- ▶ vad du kan göra för att skydda dig om en olycka skulle ske.

Du hittar mer information på vår webbplats **rtog.se/seveso**. Du kan också ringa oss på telefon 010-480 40 00 eller kontakta något av de företag som nämns i foldern. De är experter på just sina anläggningar.

Hälsningar,
Räddningstjänsten Östra Götaland.

Information in English

Macluumaad ku qoran Af -Soomaali

Tietoa suomeksi

Du kan ta del av denna information på fler språk på rtog.se/seveso eller genom att scanna QR-koden.

اطلاعات به زبان فارسی

المعلومات باللغة العربية

*Enligt speciell lagstiftning är kommunen skyldig att informera allmänheten om vilka risker som finns för olyckor och hur man skyddar sig vid en eventuell olycka. Denna information ska du få minst vart femte år. Tillsammans med företagen och kommunen ger räddningstjänsten därför ut denna folder.

Lagarna som speciellt reglerar åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor är Lag 1999:381, SFS 2015:236, Lag 2003:778 om skydd mot olyckor och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps föreskrifter MSBFS 2015:8 samt allmänna råd MSBFS 2014:2. Räddningstjänsten Östra Götaland genomför tillsammans med andra myndigheter kontroller av att dessa säkerhetsbestämmelser följs.

Karta över Norrköping.

Ordlista.

Akrylnitril - Mycket brandfarlig vätska som dessutom är giftig.
Akrylsyra - Frätande och brandfarlig vätska, som spontant kan leda till en häftig reaktion.
Ammoniak - Giftig och frätande gas (tryck-kondenserad). Vid höga koncentrationer inomhus även brandfarlig.
Ammoniaklösning - Giftig och frätande gas som under tryck löses upp i vätska.
Ammoniumnitrat - Oxiderande fast ämne som vid upphettning bildar nitrosa gaser.
Bensin - Mycket brandfarlig vätska.
Biogas - Mycket brandfarlig gas (komprimerad).
Butadien - Brandfarlig gas (tryckkondenserad) som spontant kan leda till en häftig reaktion.
Butylakrylat - Brandfarlig vätska som spontant kan leda till en häftig reaktion.
Cyanider (kalium – eller natriumcyanid) - Mycket giftigt fast ämne (oorganiskt) som vid reaktion kan bilda den giftiga gasen vätecyanid.
Diesel - Brandfarlig vätska som är miljöfarlig.
Eldningsolja - Brandfarlig vätska som är miljöfarlig.

Etanol - Mycket brandfarlig vätska.
Flygfotogen - Brandfarlig vätska som är miljöfarlig.
Gasol - Brandfarlig gas (tryckkondenserad).
Koldisulfid - Mycket brandfarlig vätska som dessutom är giftig.
Kromtrioxid - Oxiderande, giftigt och frätande ämne som är mycket miljöfarligt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
LPG (Liquefied Petroleum Gas) - Brandfarlig gas (tryckkondenserad).
Metakrylsyra - Frätande och brandfarlig vätska, som spontant kan leda till en häftig reaktion.
Natriumditionit - Självupphettande fast ämne (oorganiskt). Kan i kontakt med luft hettas upp och så småningom självantända.
Natriumhydroxid - Frätande basisk vätska, även kallat "Lut" (oorganisk).
Natriumhypoklorit - Oxiderande (brandunderstödande) fast ämne som är mycket miljöfarligt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
Natriumklorat - Oxiderande (brandunderstödande) fast ämne som är miljöfarligt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Natriumnitrit - Oxiderande (brandunderstödande) och giftigt fast ämne som är mycket miljöfarligt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
Styren - Brandfarlig vätska som spontant kan leda till en häftig reaktion.
Svaveldioxid - Giftig och frätande gas (tryck-kondenserad).
Svavelsyra - Frätande sur vätska (oorganisk).
Syrgas - Oxiderande (brandunderstödande) gas (komprimerad).
Tekniskt ammoniumnitrat - Explosivt ämne, vid upphettning bildas nitrosa gaser.
Väteperoxid - Starkt oxiderande (brandunderstödande) vätska som dessutom är frätande, och som spontant kan leda till en häftig reaktion.

Läs mer om farliga ämnen på Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps funktion RIB genom att scanna QR-koden.

Företag i Norrköping som hanterar riskabla mängder farliga ämnen.

1 Agroetanol AB.

Verksamhet: Processindustri för tillverkning av etanol, koldioxid och proteinfoder.
Farliga ämnen: Etanol, gasol, ammoniaklösning, biogas.
! En brand i etanol, biogas eller gasol kan resultera i ett häftigt brandförlopp med rök som är hälsoskadlig. I värsta fall kan ett läckage som antänds leda till en gasmolnsexplosion. Ammoniaklösning hanteras inomhus där ett utsläpp kan resultera i giftig koncentration i utrymmet.

2 Brink AB Förräddningsfabriken.

Verksamhet: Ytbehandling av metalltytor i mindre skala.
Farliga ämnen: Cyanider, kromtrioxid, syror och baser.
! Om en brand eller annan olycka involverar cyanider kan det ske utveckling av giftiga gaser. Vid brand kan de spridas med brandröken. Gaserna är giftiga att andas in; de kan ge andnöd och svåra skador. Kromtrioxid är väldigt farligt för vattenmiljön med långtidseffekter.

3 Almroths Express & Åkeri AB.

Verksamhet: Lager- och logistikverksamhet, bland annat farliga ämnen.
Farliga ämnen: Kromtrioxid, kalium- och natriumcyanid, kopparcyanid, syror och baser.
! Om en brand eller annan olycka involverar cyanider kan det ske utveckling av giftiga gaser. Vid brand kan de spridas med brandröken. Gaserna är giftiga att andas in; de kan ge andnöd och svåra skador. Kromtrioxid är väldigt farligt för vattenmiljön med långtidseffekter.

4 BillerudKorsnäs AB.

Verksamhet: Processindustri för tillverkning av pappersprodukter.
Farliga ämnen: Gasol, syrgas, väteperoxid, natriumklorat.
! En brand i gasol kan resultera i ett häftigt brandförlopp med rök som är hälsoskadlig. I värsta fall kan ett läckage som antänds leda till en gasmolnsexplosion. En olycka med väteperoxid kan i värsta fall leda till att lagringstank exploderar.

5 Candor Sweden AB.

Verksamhet: Lagerverksamhet för kemikalier till ytbehandling och tillverkning av produkter för ytbehandling.
Farliga ämnen: Kromtrioxid, syror och baser samt andra giftiga, brandfarliga, oxiderande och miljöfarliga ämnen.
! Vid en brand eller annan olycka kan det ske utveckling av giftiga gaser. Vid brand kan de spridas med brandröken. Gaserna är giftiga att andas in; de kan ge andnöd och svåra skador. Kromtrioxid är väldigt farligt för vattenmiljön med långtidseffekter.

6 Gasinstallationer i Östergötland AB.

Verksamhet: Större lagertankar utomhus.
Farliga ämnen: Gasol.
! En brand i gasol som läckt ut kan resultera i ett häftigt brandförlopp med rök som är hälsoskadlig. I värsta fall kan ett läckage som antänds leda till en gasmolnsexplosion.

7 Freudenberg Home and Cleaning Solutions AB.

Verksamhet: Processindustri för tillverkning av hushållsprodukter, bland annat disktrasor.
Farliga ämnen: Koldisulfid, ammoniak, syror och baser.
! Koldisulfid, som är brandfarligt och giftigt, innebär vid ett läckage en risk för spridning av giftig gas. Det medför också en risk för häftig brand vid antändning. Om koldisulfid börjar brinna bildas svaveldioxid som också är giftigt och frätande. Ammoniak hanteras inomhus där ett utsläpp kan resultera i giftig koncentration i utrymmet. Alla tre gaserna är giftiga att andas in; de kan ge andnöd och svåra skador.

8 Holmen Paper Braviken.

Verksamhet: Processindustri för tillverkning av pappersprodukter.
Farliga ämnen: Natriumditionit, ammoniaklösning, gasol och olika syror och baser.
! Om det sker en kemisk reaktion med natriumditionit kan det bildas svaveldioxid som är giftigt och frätande, främst att andas in. En brand i gasol som läckt ut kan resultera i ett häftigt brandförlopp med rök som är hälsoskadlig. I värsta fall kan ett läckage som antänds leda till en gasmolnsexplosion.

9 Kemtrans i Norrköping AB.

Verksamhet: Lagerhållning i cistern utomhus. Logistik via båt och lastbil.
Farliga ämnen: Svavelsyra och natriumhydroxid.
! Om det sker ett utsläpp av natriumhydroxid eller svavelsyra kan det orsaka allvarliga skador på miljön. Om du kommer i direktkontakt med svavelsyra eller natriumhydroxid riskerar du att få allvarliga frätskador.

10 Kimstad Gasturbin.

Verksamhet: Reservkraftverk. Eldningsolja i cistern utomhus.
Farliga ämnen: Eldningsolja.
! Om eldningsolja läcker ut kan den orsaka allvarliga konsekvenser för miljön, främst vattenmiljön. Om den börjar brinna vid ett läckage kan det bildas rök som är skadlig för hälsan.

11 Lantmännen Foder, Kimstad.

Verksamhet: Tillverkning av djurfoder.
Farliga ämnen: Giftiga och miljöfarliga ämnen.
! Om det sker en brand som ger värmepåverkan på vissa produkter som hanteras kan det bildas giftiga gaser som involveras i brandröken. Förorenat släckvatten från branden är farligt för människa och miljö.

12 Lantmännen Spannmål.

Verksamhet: Större lagertank med gasol utomhus som används för torkning av spannmål.
Farliga ämnen: Gasol.
! En brand i gasol som läckt ut kan resultera i ett häftigt brandförlopp med rök som är hälsoskadlig. I värsta fall kan ett läckage som antänds leda till en gasmolnsexplosion.

13 Norrköpings Hamn AB – Pampusterminalen.

Verksamhet: Logistikverksamhet mellan båt, järnväg och lastbil.
Farliga ämnen: Tekniskt ammoniumnitrat och andra farliga ämnen under transport.
! Om det sker en brand som ger en värmepåverkan på ammoniumnitrat bildas nitrosa gaser som är giftiga att andas in. Gaserna är gula eller rödbruna och luktar starkt och känns stickande. Vid en olycka med andra farliga ämnen (dessa transporteras främst med container) kan det resultera i en spridning av giftiga, frätande och/eller brandfarliga ämnen.

14 Norrköpings Hamn AB – Ramshälls berggrusanläggning.

Verksamhet: Lagerverksamhet samt logistikverksamhet mellan båt och lastbil.
Farliga ämnen: Diesel och flygfotogen.
! Om diesel eller flygfotogen läcker ut kan det orsaka allvarliga konsekvenser för miljön, främst vattenmiljön. Vid ett läckage som når Lindö kanal bör du som är i närheten undvika kontakt med vattnet. Om något av ämnena börjar brinna vid ett läckage kan det bildas rök som är skadlig för hälsan.

15 Swed Handling AB.

Verksamhet: Lager- och logistikverksamhet för produkter som innehåller farliga ämnen.
Farliga ämnen: Oxiderande ämnen (t ex natriumnitrit, väteperoxid), miljöfarliga ämnen (t ex natriumhypoklorit), ammoniaklösning, starka syror och baser och brandfarliga vätskor.
! Om det brinner på anläggningen kan det bildas ett moln med giftiga gaser i brandröken. Gaserna är giftiga att andas in; de kan ge andnöd och svåra skador. Förorenat släckvatten innehåller giftiga och frätande ämnen, det ansamlas inom verksamhetsområdets dagvattendamm.

16 Trinseo Sverige AB.

Verksamhet: Processindustri för tillverkning av latex.
Farliga ämnen: Butadien, akrylnitril, styren, butylakrylat, LPG, akrylsyra och metakrylsyra.
! Om ett utsläpp av butadien, akrylnitril, styren eller LPG antänds kan det resultera i ett häftigt brandförlopp med rök som är hälsoskadlig eller giftig. I värsta fall kan ett läckage som antänds leda till en gasmolnsexplosion. Akrylnitril är dessutom giftig och ett utsläpp (oavsett antändning) är giftigt att andas in, vilket kan ge andnöd och svåra skador. Syrorna orsakar frätskador vid hudkontakt.

17 Verksamheter i Pampus Oljehamn.

Verksamhet: Lagerverksamhet i främst cisterner samt logistikverksamhet mellan båt och lastbil.
Farliga ämnen: Bensin, diesel, etanol, eldningsolja.
! En brand i någon av produkterna kan resultera i ett häftigt brandförlopp med rök som är hälsoskadlig. Vid läckage av bensin eller etanol kan ett läckage som antänds i värsta fall leda till en gasmolnsexplosion. Samtliga är också farliga för miljön, särskilt eldningsolja med långtidseffekter.

18 Wibax Logistics AB.

Verksamhet: Lagerverksamhet i cisterner samt logistikverksamhet mellan båt och lastbil.
Farliga ämnen: Svavelsyra, natriumhydroxid och bioolja (främst tallolja).
! Om det sker ett utsläpp av natriumhydroxid, svavelsyra eller bioolja kan det orsaka allvarliga skador på miljön. Om du kommer i direktkontakt med svavelsyra eller natriumhydroxid riskerar du att få allvarliga frätskador.

19 Yara AB

Verksamhet: Lagerverksamhet av gödningsmedel samt logistikverksamhet mellan båt och lastbil.
Farliga ämnen: Ammoniumnitrat.
! Om det sker en brand som ger en värmepåverkan på ammoniumnitrat bildas nitrosa gaser som är giftiga att andas in. Gaserna är gula eller rödbruna och luktar starkt och känns stickande.

Så påverkas du av dessa risker.

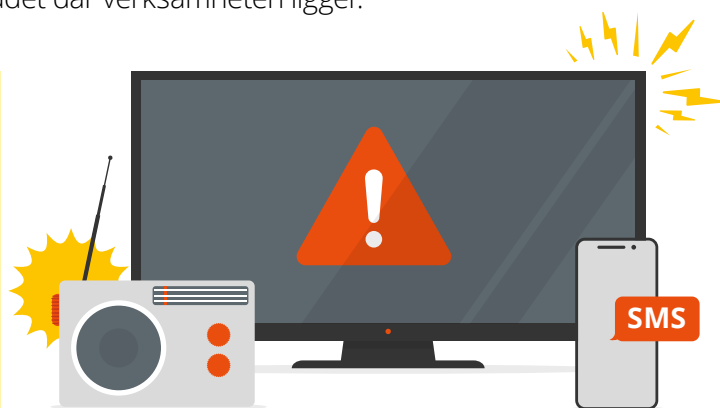
De verksamheter som du kan läsa om i denna informationsfolder hanterar olika ämnen som har olika farliga egenskaper. Om en brand eller ett utsläpp skulle ske där, kan det få allvarliga konsekvenser. Många av riskerna finns dock bara lokalt inom verksamhetens område. Dessutom ligger många av verksamheterna en bit ifrån platser där människor finns. **Det betyder att det är en mycket liten risk att du skulle drabbas direkt av en olycka på någon av verksamheterna.** Den största risken är större bränder eller utsläpp av ämnen i gasform – det vill säga sådant som riskerar att påverka dig även om du är långt ifrån området där verksamheten ligger.

Så får du veta att en olycka har inträffat.

Om en allvarlig olycka med farliga ämnen inträffar får du veta det genom systemet **VMA – viktigt meddelande till allmänheten**. Det är räddningsledaren hos räddningstjänsten som begär att ett sådant meddelande ska skickas ut i TV och radio. Ett VMA syns också på Sveriges Televisions och Sveriges Radios webbplatser, samt på **Krisinformation.se** och i applikationer i din smarta mobiltelefon, exempelvis **appen SOS Alarm**.

Ett VMA i radio och TV kan också kompletteras med information som skickas ut som ett **sms**. Då skickas meddelandet till mobiltelefoner som befinner sig inom det område där olyckan inträffat. Du behöver inte anmäla ditt nummer någonstans för att få det meddelandet.

Meddelandet kan också kompletteras med **utomhussignalen "Viktigt meddelande"** som kallas "hesa Fredrik". Det är en tuta som ljuder högt utomhus. Utomhussignalen används i de områden som påverkas av en eventuell olycka och används bara i särskilda nödfall där det verkligen är bråttom att sätta sig i säkerhet.

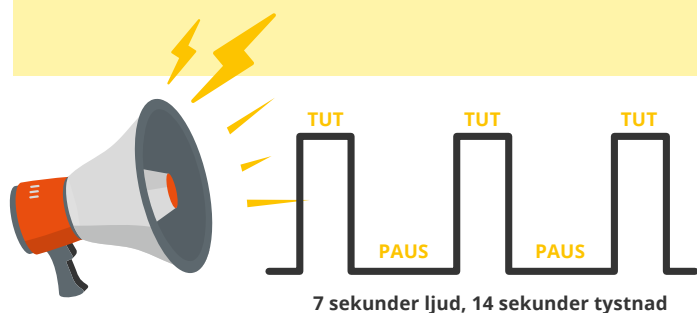

Så gör du när du fått ett VMA-sms eller hör utomhussignalen.

Utomhussignalen "Viktigt meddelande" som kallas "hesa Fredrik" består av 7 sekunder långa signaler med 14 sekunders paus emellan. Signalen upprepas under minst 2 minuter. När du hör signalen eller får ett VMA-sms gör följande:

- ▶ Gå inomhus.
- ▶ Stäng dörrar, fönster och ventilation.
- ▶ Lyssna på radio och TV.

Utomhussignalen "Viktigt meddelande" provas varje kvartal. Det sker klockan 15:00 första helgfria måndagen i månaderna mars, juni, september och december.

Så gör du om du hamnar i rök eller gasmoln.

Rök och gas kan ha en starkt stickande lukt som kan ge sveda i ögon och näsa samt ge irritation i halsen och hosta.

- ▶ Tänk på vindriktningen! Sök dig bort från olyckan. Gå **från vindriktningen**.
- ▶ Du kan göra ett tillfälligt "flyktfilter" genom att andas genom en **fuktad trasa**.

Vi arbetar för att allvarliga olyckor ska undvikas.

Vi på Räddningstjänsten Östra Götaland arbetar hela tiden med att göra livet säkrare för dig som bor och verkar i Norrköping. Vi ansvarar för att kontrollera att verksamheter och företag i kommunen följer de lagar och regler kring säkerhet som vi arbetar efter. Vi planerar och övar också tillsammans med verksamheterna, allt för att vara beredda den dagen det kanske behövs. Vi kontrollerar regelbundet att vi har rätt förmågor, rätt beredskapsplaner och rätt utrustning för att kunna hantera olyckor. Vi samverkar också med andra organisationer – som till exempel kommunen, sjukvården, polisen och statliga myndigheter. Allt för att göra risken för olyckor så liten som möjligt – samtidigt som vi är förberedda om olyckan ändå skulle vara framme.

Vi som räddningstjänst är enligt lagen skyldiga att upprätta planer för räddningsinsatser för de företag som beskrivs i denna folder. Dessa planer ses över och ändras regelbundet och övas minst vart tredje år. Du kan begära ut planerna från oss, antingen genom att ringa oss, skicka e-post eller brev.

Räddningstjänsten Östra Götaland.

@ E-post: info@rtog.se.

🏠 Besök: Albrektsvägen 150, Norrköping.

✉ Post: Albrektsvägen 150, 602 39 Norrköping.

☎ Växel: 010-480 40 00.

Kontaktuppgifter till verksamheterna i denna folder:

Lantmännen Agroetanol AB.

Hanholmsvägen 69, Norrköping
Växel 010-556 01 50
agroetanol.kms@lantmannen.com
Kontakt: Karin Färnlöf, chef KMS och Christer Tollén, arbetsmiljö- och säkerhetsspecialist.

Brink Förmicklingsfabriken AB.

Saltängsgatan 83, Norrköping
011-21 96 92
Kontakt: Johan Brink, VD
johan@brinkfornickling.se.

Almroths Express & Åkeri AB.

Koppargatan 7, Norrköping
Växel 011-36 80 78
Kontakt: Marcus Wallgren, produktionschef,
marcus@almroths.se.

BillerudKorsnäs Skärblacka AB.

Bergslagsvägen 46, Skärblacka
011-24 53 00
Kontakt: Tomas Söderberg, brand- och säkerhetsansvarig.

Candor Sweden AB.

Spårgatan 11, Norrköping
011-21 75 21
Kontakt: Linda Lundman, kvalitet och HMS-chef
linda.lundman@candor.se.

Gasinstallationer i Östergötland AB.

Surgatan 8, Norrköping
019-277 23 99
Kontakt: David Shorter
david@gasinstallationer.se.

Freudenberg Home and Cleaning Solutions AB.

Hospitalsgatan 70, Norrköping
011-19 79 00
Kontakt: Lars Ljungström, HSE-manager
lars.ljungstrom@fhp-ww.com.

Holmen Paper Braviken.

Östra Bravikenvägen, Norrköping
011-23 50 00
Kontakt: Bengt Rastland, security manager
bengt.rastland@holmen.com.

Kemtrans i Norrköping AB.

Kommendantvägen, Norrköping
076-110 51 03
Kontakt: Niclas Pettersson, ägare
niclas@kemtrans.se.

Kimstad Gasturbin.

Bodavägen 9, Kimstad
Ägare: Svenska Kraftnät Gasturbiner AB
Växel 010-475 80 00
Drift: Vattenfall Services Nordic AB
Kontakt: Magnus Engsmark, stationsansvarig
070-236 87 32.

Lantmännen Foder.

Askvägen 5, Kimstad
Växel 010-556 00 00
Kontakt: Driftchef Foder.

Lantmännen Spannmål.

Sjötullsgatan 31-33, Norrköping
Växel 010-556 00 00
Kontakt: Driftchef Spannmål.

Norrköpings Hamn AB – Pampusterminalen.

Oceangatan, Norrköping (huvudkontor)
011-25 06 00
Kontakt: Säkerhetsansvarig
info@nhs.se.

Norrköpings Hamn AB

– Ramshälls Bergrumsanläggning.
Oceangatan 21, Norrköping (huvudkontor)
011-25 06 13
Kontakt: Oljehamnschef
info@nhs.se.

Swed Handling AB.

Hanholmsvägen 34, Norrköping
011-24 84 40
Kontakt: Mikael Johansson
mikael.johansson@swedhandling.com.

Trinseo Sverige AB.

Ramshällsvägen 2, Norrköping
Växel 011-24 51 00
Kontakt: Ingenjör EHS (miljö, hälsa och säkerhet).

Wibax Logistics AB.

Blixholmsvägen 17, Norrköping
0911-250 200
Kontakt: Bo Westerlund, säkerhetsansvarig
bo.westerlund@wibax.com.

Yara AB.

Kommendantvägen 12, Norrköping
011-28 51 00
Kontakt: HMS-ansvarig
tscsverige@yara.com.

Verksamheter vid Pampus Oljehamn:

Biofuel Tank Storage Sweden AB.

Hanholmsvägen, Norrköping
073-093 19 08
Kontakt: Staffan Stenberg, terminalchef
operations@biofuelstorage.se.

Circle K Terminal Sweden AB.

Hanholmsvägen, Norrköping
08-429 60 00
Kontakt: Peter Jönsson, terminalchef
Peter.jonsson@circlekeurope.com.

Nordic Storage AB.

Hanholmsvägen, Norrköping
0491-154 52
Kontakt: Jonas Silverhamn, depåchef
jonas.silverhamn@nordicstorage.se.

Preem AB.

Hanholmsvägen, Norrköping
010-450 10 06
Kontakt: Kim Nordlund, depåchef
kim.nordlund@preem.se.

Scandinavian Tank Storage AB.

Hanholmsvägen, Norrköping
070-512 01 36
Kontakt: Pär Blohm, depåchef
par@scandinavianatankstorage.com.

Svensk Petroleum Förvaltning AB.

Hanholmsvägen, Norrköping
010-450 10 06
Kontakt: Kim Nordlund, depåchef
kim.nordlund@preem.se.

Tekniska Verken i Linköping AB.

Hanholmsvägen, Norrköping
013-20 80 00
Kontakt: Tomas Hvalgren, depåchef
tomas.hvalgren@tekniskaverken.se.